

תנועת הקיבוץ הדתי

16.7.10 אב תש"ע

גיליון מס' 216

פרשת דברים

מאת הרב ד"ר דוד בן זזון, קיבוץ עין צורים

כאשר תעשינה הדבורים

השבת נקרא בהפטרה את חזונו של ישעיה. הוא רואה את הארץ כשממה. ערים שרופות באש. זרים אוכלים את אדמת ישראל. אחת השאלות היא כיצד הצליחו הזרים להתגבר על חוסנו של עם ישראל בתקופה ההיא? נדמה שאפשר למצוא את התשובה בפרשת השבוע. משה בנאומו בתחילת ספר דברים סוקר את תקופת המדבר. הוא מתאר את הקרבות השונים, המסעות והאירועים הבולטים שהיו לאורך הדרך. אחד מהם הוא המלחמה עם האמורי שהייתה סמוך לחטא המרגלים. האמורי ניצח במלחמה, שכן הוא נהג בטקטיקה המתוארת במילים: 'כאשר תעשינה הדבורים'. השאלה היא מה עושות הדבורים, וכיצד טקטיקה זו גרמה לאמורי לנצח את ישראל?

כמובן, שתשובה לכך יכולה להינתן מתוך היכרות עם חיי הדבורים והרגליהם. ברם, קודם לכן, מן הראוי להציץ קמעה בפרשנים. ר' אברהם אבן עזרא מסביר שהכוונה היא ללכידות שמאפיינות את הכוורת. הדבורים מגינות על הקן ושומרות עליו מפני פולש זר בכל מחיר. הן מוכנות אף לסכן את חייהן, כדי לשמור על חיי המלכה ולהציל את הכוורת. מדובר במוטיבציה גבוהה, שמירה על הבית, ומוכנות לקחת סיכונים. האמורי, התנהג באופן דומה לדבורים, ומתוך כך הצליח לנצח את ישראל בקרב.

החזקוני לעומת זאת, מצביע על התנהגות אחרת אופיינית לדבורים. החזקוני מתמקד בתופעת העדר שיש אצל הדבורים. בשעה שאחת מהן יוצאת ממקומה, כל שאר הדבורים יוצאות אחריה. ישנה תמיכה הדדית בחברים האחרים בקבוצה, וכל דבורה מוכנה להשתתף בכדי לעזור לחברתה. כך, לדעתו קרה גם אצל האמורי. כולם התגייסו לקרב, וכך הצליחו לנצח את ישראל.

ניתן להרחיב עוד כהנה וכהנה בפירושים השונים, אך אסתפק בכך שאומר כי לדעתי, יש מקום להוסיף גם את התקשורת הטובה החברית והמשתפת שיש בין הדבורים. בשעה שאחת הדבורים מגלה פרחים, היא לא שומרת לעצמה את התגלית. באמצעות תנועות גוף היא מצליחה להעביר לחברותיה את המיקום המדויק בו נמצא הצוף, וכך הדבורים מגיעות אחת אחרי השנייה אל הצוף הנכסף. הן מבינות שכדי שקן הדבורים יוכל להמשיך ולשרוד צריך עבודה משותפת ומאמצים כנים של כל אחת מהדבורים. כך, גם האמורי באו מתוך גישה חברית כאשר כל אחד מחיילי האמורי ידע ללכת בעקבות חברו, ולשתף אותו בידע הטוב שיש ברשותו, ולא לשמור אותו רק לעצמו.

השנה זכיתי לפגוש מעין "דבורים חברתיות" שיודעות לייצר דבש טהור ואמיתי בתוכנית יג"ל (יג' לקהילה) של הקיבוץ הדתי ותנועת בני עקיבא. מדובר על בנים ובנות בוגרי כיתה יב' שבחרו ללכת אחרי השמינית לשנת עשייה והתנדבות. הם בעלי מוטיבציה גבוהה ויכולת מדהימה לסייע לילדים, לנוער, לבעלי מוגבלויות. שמחתי לגלות אהבה רבה, שמחה וחברות בקרב חבורה מדהימה שכזו. בסוף השנה, כשרואים את התמונות ושומעים על החוויות שהיו להם במהלך השנה מבינים עד כמה מדובר בתרומה ראשונה במעלה לעם ישראל. אין ספק שכל שירבו בנים ובנות המוכנים לתרום ולעשות, כמות הדבש תגדל, והעצמה הרוחנית והחומרית של עם ישראל תגדל.

ולסיום, מתוך הסיפור של האמורי ניתן ללמוד שאפילו אויבי ישראל בשעה שהם מתנהגים בלכידות, ומוכנים למסור את נפשם כדי לשמור על עמם מתוך תחושת אחריות כללית, שעה שהם שומרים על תקשורת חברית וטובה בין איש לרעהו ובין אישה לרעותה, יש בכוחם לנצח ח"ו גם את עם ישראל אפילו אם זה בתקופת הנהגתו של משה. אני תפילה שנשכיל להביט בעולמם של החיים ושל הדבורים ומתוך כך נדע ליישם את הדברים (הדבורים) הטובים אל אורחות חיינו, ולעשות הטוב והישר בעיני א'הים ואדם.

הרב ד"ר דוד בן זזון נשוי לאורית ואב לארבעה, רב הקיבוץ עין צורים, ועובד בקיבוץ הדתי בתור רב תוכנית יג"ל – י"ג לקהילה. הרב דוד מלווה ליווי תורני את גרעיני יג"ל הפזורים ברחבי הארץ בשנת התנדבות. ועוסק בגיוס שמיניסטים ושמיניסטיות לשנת יג"ל. בנוסף, הרב דוד בן זזון מחנך כיתה י"א בבית הספר הימפלרב בירושלים.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm

כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.

תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: webmaster@kdati.org.il

אתר האינטרנט של תנועת הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il

הקיבוץ הדתי, דובנוב 7, ת.ד. 40015, תל אביב 64732 | טל: 03-607-2777 | פקס: 03-695-7039